

Från tidigare år förskjutna värdeminskningsavdrag.

Besvär av Mexikanska Telefonaktiebolaget Ericsson angående inkomsttaxering år 1945. Bolaget, som bedrev rörelse i Mexiko, hade under alla år utom 1934 tillgodofört sig avdrag för mexikanska skatter. Under vissa av åren 1932—1943 hade bolaget redovisat förlust och under de andra åren vinst. Vinsterna hade dock i deklarationerna eliminerats genom att under förluståren outnyttjade värdeminskningsavdrag å telefonanläggning i Mexiko utnyttjats. Vid 1945 års taxering redovisade bolaget vinst å rörelsen med 3.330.226 kr. Såsom omkostnad i rörelsen hade bokförts mexikanska skatter med 1.651.469 kr. Avdrag för värdeminskning av telefonanläggning hade yrkats med 3.527.658 kr. TN taxerade bolaget enligt deklarationen. Hos PN yrkade bolaget att få tillgodoräkna sig avdrag för vid tidigare års taxeringar ej utnyttjade värdeminskningsavdrag med så stort belopp att taxeringen skulle undanröjas. Vederbörande taxeringsinspektör anförde: Bland bolagets omkostnader år 1944 och tidigare inginge icke blott svenska utan även mexikanska skatter. Vid beräknandet av nettointäkterna för de olika åren hade bolaget icke verkställt tillägg för de mexikanska skatterna. Dessa kunde dock icke anses vara avdragsgilla vid taxeringen. Verkställdes rättelse i detta hänseende och ändrades bolagets värdeminskningstablå i enlighet därmed, visade det sig, att bolaget redan vid 1944 års taxering kunnat till fullo utnyttja från tidigare år förskjutna, i räkenskaperna bokförda men vid taxeringen icke åtnjutna värdeminskningsavdrag. Med hänsyn därtill och då efter korrigeringar i förenämnda hänseenden, nettointäkten vid 1945 års taxering syntes böra beräknas till 4.328.126 kr, hemställde taxeringsinspektören, att taxeringarna måtte höjas till 4.328.120 kr. PN biföll taxeringsinspektörens yrkande och kvittade alltså de ej avdragsgilla skatterna mot de förskjutna avdragen. KR beslöt viss mindre nedsättning. — RR yttrade: I målet har klagandebolaget icke visat, att de under beskattningsåren 1932—1943 erlagda mexikanska skatterna till någon del varit av sådan art, att avdrag för dem skulle hava kunnat medgivas vid taxering. Av utredningen i målet framgår, att rörelsen för beskattningsåren 1932 och 1933 samt 1938—1940 utvisat förlust, även om vid taxeringen tillägg skett för mexikanska skatter. Vid sådant förhållande kan frågan, huruvida avdrag för sådana skatter må medgivas, icke anses hava avgjorts vid taxeringen. Hinder möter därför ej att

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:22

för nyssnämnde fem beskattningsår nu beräkna beloppet av de värdeminskningsavdrag, som gjorts i räkenskaperna men icke kunnat utnyttjas vid taxeringen, såsom om avdrag för mexikanska skatter icke beviljats. Därvid uppgår beloppet av dylika avdrag till 4.415.622 kr. Enligt vad handlingarna i målet vidare utvisa, har bolaget i sina självdeklarationer för beskattningsåren 1935 och 1936 samt 1941—1943 icke redovisat någon nettointäkt, enär intäkter och kostnader uppgått till samma belopp, samt i självdeklarationen för beskattningsåret 1937 uppgivit underskott å 5.774 kr. Därvid har bolaget gjort avdrag för mexikanska skatter, för sistnämnda beskattningsår med högre belopp än underskottet. Taxering för nämnda sex beskattningsår har verkställts i enlighet med bolagets deklarationer. Avdrag för mexikanska skatter måste därför anses hava medgivits vid taxeringarna. Då dessa vunnit laga kraft, må icke därefter ändring ske av belopp, vartill i överensstämmelse med taxeringarna icke utnyttjade värdeminskningsavdrag eller tillgodoräknade tidigare icke utnyttjade sådana avdrag uppgå. I följd härav utgör beloppet av värdeminskningsavdrag, som gjorts i räkenskaperna men icke kunnat utnyttjas vid taxeringen, för beskattningsåret 1937 5.774 kr samt beloppet av dylika avdrag, vilka tillgodoräknats bolaget för beskattningsåren 1935 och 1936 samt 1941—1943, 2.630.323 kr. Av handlingarna i målet framgår slutligen, att beloppet av värdeminskningsavdrag, som verkställts i räkenskaperna men icke kunnat utnyttjas vid taxeringen, för beskattningsåret 1934, då bolaget icke gjort avdrag för mexikanska skatter uppgår till 16.085 kr. Beloppet av tidigare i räkenskaperna gjorda men vid taxeringen ej utnyttjade värdeminskningsavdrag, för vilket bolaget vid förevarande taxering må njuta avdrag, uppgår således till 1.807.158 kr (4.415.622 — 2.630.323 + 5.774 + 16.085). I övrigt har bolaget icke visat fog för sin talan. (RR:s utslag den 17/3 1954. Två ledamöter gjorde ej ändring, en ledamot anförde annan motivering.)

Fastighetsförvärv genom bodelning — skenavtal?

Besvär av TI angående överläraren P:s inkomsttaxering år 1948. — Under våren 1947 underhandlade P. om försäljning av en av honom köpt fastighet. I september 1947 dömdes till boskillnad mellan P. och hans hustru. Vid bodelning mellan makarna tillskiftades hustrun fastigheten. I december 1947 sålde hustrun fastigheten. TN beskattade hustrun för realisationsvinst vid fastighetsförsäljningen. PN ansåg att bodelningen företagits i syfte att undgå eller vinna lindring i beskattningen, och taxerade i stället mannen för realisationsvinsten. KR befriade P. från realisationsvinstbeskattningen, då P. icke varit ägare till fastigheten när densamma försåldes. RR: ej ä. (RR:s utslag den 19/3 1954.)

Skattskyldighet i riket för sjömän.

Besvär av matrosen S. angående inkomsttaxering år 1948. — S., som var inskriven å sjömanshuset i Härnösand, hade enligt löneuppgifter uppburit tillhopa 6.561 kr från svenska rederier under anställningar 1/1—31/5 och 26/6—31/12 1947. TN taxerade S. för en inkomst av 6.600 kr. Hos PN yrkade S. efter taxeringsårets utgång undanröjande och åberopade att han under de senaste 10—15 åren icke vistats i Sverige och icke annat än i undantagsfall haft anställning å sven-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:22

ska båtar. Företrädesvis hade han haft anställning i amerikanska rederier och sitt hemvist i U. S. A. Han torde ha beskattats för sin inkomst i U. S. A. — PN fann S:s talan icke kunna upptagas till prövning, enär besvärsrätt jämlikt 123 § taxeringsförordningen icke förelåge. Hos KR framhöll S:s ombud, att S. som regel under kortare uppehåll mellan olika båtar varit bosatt å Norska Sjömanskyrkans sjömanshem i New York. Åtminstone vid några tillfällen hade S. också hyrt rum i New York, som vore hans egentliga vistelseort mellan resorna. KR: ej prövning. RR, som fann det icke vara i målet utrett att S. under den tid, varom i målet vore fråga, varit bosatt utom riket, lämnade besvären utan bifall. (RR:s utslag den 26/3 1954.)

Anm.: Av RÅ 1949 ref. 28 framgår att, därest utredningen visar att vederbörande varit bosatt utom riket, vederbörande icke anses skattskyldig här i riket, även om han varit inskriven å sjömanshus i Sverige.

Fördyrade levnadskostnader i samband med flyttning.

Besvär av TI angående byggnadskontrollanten S:s inkomsttaxering år 1949. — S., som varit med sin familj bosatt i T. kommun i Ä. län, hade av arbetsmarknadsstyrelsen fr. o. m. den 15/3 1947 tills vidare placerats som byggnadskontrollant vid länsarbetsnämnden i K. län med F. stad såsom stationsort. Den 28/2 1948 erhöll S. förordnande såsom byggnadskontrollant räknat fr. o. m. den 1/1 1948 och med placering fr. o. m. sistnämnda datum tills vidare i F. S. hade erhållit tjänstgöringstraktamente med 6 kr för dag t. o. m. den 28/2 1948 med därefter ingenting. S., som icke lyckats skaffa bostad åt familjen i F. under beskattningsåret, yrkade avdrag för fördyrade levnadskostnader med 1.080 kr, motsvarande 90 kr per månad. TN och PN vägrade avdraget. Hos KR beräknade S. kostnaderna till 1.500 kr, därav 330 kr avsåg sex resor mellan F. och T., 600 kr hyra av bostad i F., 450 kr merkostnader för mat under 300 dagar och 120 kr andra merkostnader (tvätt, telefon m. m.). KR medgav avdrag med 900 kr. RR nedsatte avdraget till 330 kr, avseende resorna mellan F. och T., men vägrade avdrag i övrigt, enär S. under beskattningsåret innehaft fast anställning i F. och jämväl tagit bostad där, samt vid sådant förhållande — oavsett att S:s familj på grund av svårighet att anskaffa bostad i F. nödgats kvarbo i T. — avdrag för ökade levnadskostnader författningsenligt ej kunde medgivas S. (RR:s utslag den 28/4 1954; två ledamöter: ej ändring.)

Samtaxering eller särtaxering av makar.

Besvär av bibliotekarien K. angående inkomsttaxering år 1949. Hustru K. flyttade från det gemensamma hemmet den 21/5 1948. Då boets tillgångar huvudsakligen bestod i fast egendom (villa) och en realisering därav för uppdelning mellan makarna skulle medföra icke önskvärda ekonomiska konsekvenser uppsköts hemskillnadsansökningen. Två vuxna söner, av vilka den ene var gift kvarbodde i föräldrahemmet. Hemskillnadsdom meddelades den 5 febr. 1952. Hustrun hade eget arbete. Under våren 1952 sammanflyttade makarna åter. RR förklarade att makarna K. enligt i målet upplysta förhållanden levt åtskilda under större delen av beskattningsåret samt att makarna följaktligen vid 1949 års taxering skolat anses såsom av varandra oberoende skattskyl-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:22

diga. Hustruns taxering ändrades med tillämpning av bestämmelserna i 128 § 1 mom. andra stycket taxeringsförordningen (RR:s u. den 29/4 1954.)

Förlängning av avloppsledning — omkostnad i rörelsen?

Besvär av TI angående Aktiebolaget Lilljedahlska Läderfabrikens inkomsttaxering år 1948. — Bolaget hade av provinsialläkaren ålagts att till avhjälpande av sanitära olägenheter förlänga sin avloppsledning från gasverket. PN förvägrade bolaget ett med 6.060 kr yrkat avdrag för kostnaderna härför (grundförbättring). Bolaget framhöll att ändringen av avloppsledningen icke varit nödvändig för driften utan företagits endast på grund av föreläggandet. KR medgav avdraget. RR lämnade TI:s besvär häröver utan bifall. (RR:s utslag den 8/4 1954.)

Penningförvaltande företag — nedskrivning av lånefordringar.

Besvär av H. J. N. Kredit Aktiebolag angående inkomsttaxering år 1948. — TN medgav icke bolaget, som enligt bolagsordningen bedrev utlåningsrörelse samt handel med värdepapper eller annan lös och fast egendom, avdrag för avskrivning å utestående fordringar med 9.763 kr, enär någon förlust icke visats föreligga. Bolaget invände hos PN, att utlämnande av lån utgjorde en gren av bolagets normala rörelse och de härigenom uppkommande fordringarna följaktligen vore en del av bolagets varulager. Vid sådant förhållande borde värdesättningen av dessa fordringar ske i enlighet med den fria värdering, som gällde för varulager och således utan att förlusten behövde ha lidits under beskattningsåret. TO genmälde, att den i anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen för penningförvaltande företag medgivna rätten att behandla aktier, obligationer, lånefordringar m. m. såsom varulager endast åsyftade tillgångar, som i fråga om värdesättningen vore likartade med obligationer såsom långfristiga kommunlån och andra för längre tid bundna lån enligt uttalande av 1936 års skattekommitté. Då bolagets lån endast utgjordes av kortfristiga krediter, funnes således ej någon anledning att medgiva fri värdering av fordringarna. PN: ej ändring. Bolaget framhöll hos KR, att skattekommitténs uttalande, som gjordes i samband med frågan om sparbankernas rätt till nedskrivning å sitt obligationsinnehav, avsåg blott ett påpekande av att även på lång tid bundna lån borde jämställas med obligationer. Just den omständigheten att det för bolagets vidkommande vore fråga om kortfristiga och växlande krediter visade att fordringarna vore avsedda till omsättning i rörelsen och således i hög grad att likställa med varulager. KR: ej ä. RR biföll bolagets talan, enär med hänsyn till vad som blivit upplyst bolaget finge anses såsom penningförvaltande företag och dess lånefordringar — vare sig de vore långfristiga eller kortfristiga — följaktligen vore att betrakta som tillgångar, avsedda för omsättning i rörelsen, samt sådana omständigheter icke visats föreligga, vilka kunde giva anledning att frångå det av bolaget i räkenskaperna upptagna värdet å lånefordringarna. (RR:s utslag den 19/4 1954.)

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:22